

طب و بهداشت در

جهان جانوران

حیوانات جراح و شکسته بند! . چگونه پرندگان؛ پای شکسته خود را گچ می گیرند ؟ :

پزشکیارمی باشند و زخمهای خویش را بانسمن کرده و استخوان شکسته شان را گچ می گیرند ... ! ما بدرستی به اهمیت روزافزون پزشکی و پیشرفت برق آسای طب و جراحی ، آگاهیم و میدانیم که پاره ای از اطبا و جراحان عصر ما در سایه پیشرفت تکنولوژی و صنایع عظیم شیمیائی ، معجزه گران قرن نامیده می شوند و کارهای خارقالعاده ، انجام می دهند .

از ایسن روپشرفت طب توانسته است ، ریشه بسیاری از بیماری های عفونی ، واگیردار ؛ و «ایدمی» های خطرناک (۱) را با کشف داروهای

در این بخش یکی دیگر از صدها نوع شگفتی و اسرار حیرت انگیز جهان حیوانات را مورد بررسی دقیق قرار می دهیم و آن نگاهی کوتاه ، به ژرفای زندگانی جانوران و مسأله درمان و بهداشت آنها است . اشتباه نشود درباره دام پزشکی و شؤون مربوط به آن بحث نمی کنیم ؛ که خارج از فن ما است . بلکه سخن درباره حیواناتی است که در طول زندگی و از هزاران (و احياناً میلیونها) سال پیش ، خود طیب و پزشك خویش اند و به درد و درمان خویش آگاه اند . هم دکترو داروساز و هم جراح و شکسته بند ، هم کاشف میکرب و ضد میکرب بوده و پرستار و

را می‌پیماید، و از عمر آن چندان نمیگذرد .
ولی هیچ میدانید که حیوانات بویژه گوزنها و
پرنندگان با الهام از غریزه خداداده اهزاران سال
پیش می‌دانستند که پای شکسته خویش را چگونه
گج گیری کنند ؟ ! و خود به تنهایی و با موفقیت به
این عمل ابتکاری دست می‌زدند ؟ !

پرنده‌مان جراح و شکسته‌بند :

« مرغ ماهیخوار » بعلت داشتن پاهای بلند و
باریک، بسیار اتفاق می‌افتد که در پروازهای دستجمعی

« آنتی بیوتیک » و .. ، پر کند و به پیروزی چشمگیر
و درخشانی نایل گردد .

ولی بخوبی می‌دانیم که این پیشرفت ؛ خیلی
بکندی رخ داد و این پیروزیها پس از قرن‌ها تلاش و
تجربه و بافداکاری پی‌گیر میلیونها انسان، و صرف
بودجه‌های کلان و سنگینی ، نصیب بشریت گردیده
است .

این را نیز میدانیم که به گواهی صاحب نظران
آگاه، جراحی به‌ویژه شکسته‌بندی و ترمیم استخوان -
نهای شکسته بوسیله گج گرفتن ؛ تازه دوران تکامل

مرغ ماهیخوار با پاهای بلند و باریکش

از انواع همین گچ و گل بوده است که «مرغ ماهیخوان» آنرا بکار می‌بست (۳) و اتفاقاً بسیار چسبنده و گیرنده و برای اینکار فوق‌العاده مناسب بود.

«ابپاها» و «قرقاول‌ها» :

ابتکار این پرنده که در بین شکارچیان به «پرنده احق» معروف است؛ عجیب‌تر و شگفت‌انگیزتر است. بسیاری از طبیعی‌دانان و بیولوژیست‌ها حتی شکارچیان، خود شاهد این جراحی بوده و پانسمانهای آنرا بچشم دیداند.

در این روش جراحی غالباً يك «نوار گل رس» استخوان شکسته را در برمی‌گیرد و يك رشته از «علف‌های» بلند به صورت «باند» به دور آن پیچیده می‌شود، به این ترتیب پرنده مزبور، استخوان شکسته را معالجه می‌کند گاهی در پانسمان از وجود چند عدد پر، نیز استفاده می‌شود.

يك دانشمند طبیعی‌دان که فرصت مشاهده و مطالعه‌ی این عمل جراحی را، یافته بود، می‌نویسد: این پرنده ابتدا مقداری «رس نرم» را از کنار آب برداشته و آنرا در نزدیکی زانو، جای شکسته، با منقارش پهن می‌کند و سپس در حالی که از روی يك پا، می‌پرد به طرف توده علفها میرود و ریشه‌ها یا رشته‌های نازکی را برای پیچیدن به دور «خاک رس» انتخاب می‌کند و از نوکمی «گل رس»

و نشست و برخاست، پایش آسیب می‌بیند و یا می‌شکند. و برای ترمیم و معالجه‌اش چه باید بکند؟ آیا به کلینیکهای عمومی و جراحی یا بیمارستانهای «اورژانس‌های» (۲) شبانه‌روزی مراجعه کنند یا به مطب خصوصی؟ - نه، او به هیچ يك از این‌ها نیاز ندارد.

دست حکمت و آفرینش این حیوان را چنان با سلاح زندگی مجهز ساخته؛ که خود همه‌کاره و پاسخگوی همه‌ی نیازهای حیاتی خویش است. آفریدگار حکیم و دانا آنرا طبیب خود ساخته و خود آموز؛ آفریده است که بفنون درمان و خواص گچ‌گیری؛ آگاهی کامل دارد.

حیوان مزبور به مجرد حادثه و احساس شکستگی فوراً خود را به ساحل دریا یا نقاط باتلاقی که گل آلوده به گچ‌های مخصوص گچ‌گیری دارد، می‌رساند و پاهایش را در گچ‌های تر، فرو می‌برد و آنگاه آنرا در مقابل آفتاب می‌گیرد، تا گل و گچ کاملاً خشک شود.

مدتی پاهایش را در حال گچ گرفتن نگهداشته و از آن مراقبت می‌کند تا محل شکستگی استخوان کاملاً جوش بخورد و بهبود یابد! .
انسانها در سابق از تجربه این حیوان نیز استفاده کرده و گچ‌گیری را در شکسته‌بندی، رایج کردند و اتفاقاً گچ‌هایی که در سابق در بیمارستانها بکار میرفت،

۲- بیمارستانهایی که برای پذیرائی از بیماران فوری و مجروحان حوادث ناگهانی آمادگی کامل دارند

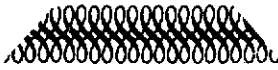
۳- مجله شکار و طبیعت شماره ۲۸

۴- شکار و طبیعت شماره ۱۶۸

می کند ا

قرقاول نیز می تواند شکستگی استخوان خود را
معالجه کند در تمام نشریات مربوط به شکار، عکسهائی
از اعضای آن چاپ شده که در اثر اصابت گلوله شکسته
شده است ولی پس از پوشانده شدن در لقای از
پانسمانهای ویژه ای که توسط این جراح ماهر، انجام
گرفته است، بزودی بهبود یافته است.

برمی دارد و آنرا روی رشته های علف پهن می کند تا
به شکل نوار و باندهای مرکب از «گل رس»
و رشته های علف درآمده و سپس بروی پایش
می بندد، آنگاه، یک ساعت به همین حال باقی می ماند
و تنها کارش مرتب مالش دادن و پهن کردن نوار
«گل رس» است وقتی که نوار کاملاً قالب گیری شود
پانسمان یابان رسید؛ پرنده مزبور، پرواز

این گوزن خود شکسته بند ماهری است که برای معالجه و ترمیم استخوانهای
شکسته اش آنرا در گل و گچ مخصوصی قرار داده و خود را معالجه می کند.